

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: diplomová

Posudek: vedoucího

Práci hodnotila: PhDr. Jaroslava Nováková, Ph.D.

Práci předložil(a): Lukáš Vitík

Název práce: Rozvoj vyjadřovacích schopností dětí mladšího školního věku (na podkladě nácviку vypravování ve 4. ročníku ZŠ)

---

1. Cíl práce

Diplomová práce Lukáše Vitíka je zajímavým a originálním počinem, svým způsobem zpracování spíše ojedinělým. Provázanost teorie a praxe se u studentských prací nevyskytuje běžně, neboť takový přístup vyžaduje hlubokou teoretickou znalost a schopnost správně řadit a formulovat myšlenky. Tradiční přístup, striktní rozdělení na část teoretickou a praktickou, by však byl pro diplomanta příliš jednoduchým a fádním a nevystihoval by potřeby autora při zpracování předkládané práce.

Ústředním tématem práce a rovněž hlavním cílem je zachycení vztahu mezi rozvojem vyjadřovacích schopností dětí mladšího školního věku a působícím prostředím, resp. užitými metodami při práci s dítětem. Autor si pro své zkoumání vymezil období 4. ročníku ZŠ a konkrétně nácviк slohového útvaru „vypravování“, který mu umožnil sledovat jak vyjadřovací schopnosti dětí v písemném projevu, tak metody, jimiž pedagog působí v rámci výuky na rozvoj dětí. Vzhledem ke zvolenému slohovému útvaru, s nímž se děti přirozeně setkávají od velmi raného dětství, mohl autor hledat jisté působení, řekněme stopy, přístupů nejužší rodiny na jazykový vývoj konkrétních dětí.

Aby se diplomant dobral svého cíle, musel provést rozbor konkrétních slohových prací žáků a sledovat výuku s cílem zaznamenat působení na žáky ve vztahu k rozvoji jejich vyjadřovacích prostředků. Aby mohl působení konkrétních metod při výuce lépe prokázat, rozhodl se porovnat dva odlišné způsoby výuky, tudíž jinou volbu metod konkrétními pedagogii.

Celé téma práce, potažmo vlastní zkoumání zasazuje do širokého psycholingvistického rámce s cílem sledovat vlivy na vývoj dětské osobnosti.

Stanovené cíle byly splněny bezezbytku.

2. Obsahové zpracování

Předkládaná práce je tvořena předmluvou, úvodem, závěrem a sedmi kapitolami, dále obsahuje cizojazyčné resumé, seznam použitých zdrojů a přílohy. Neobvykle rozsáhlý seznam zdrojů a jejich vlastní kvalita svědčí o odborném rozsahu autorových znalostí, stejně jako o výběru nelehkých cílů pro předkládanou práci.

V úvodu autor vymezuje téma práce, cíle a hypotézy, stručně přibližuje metody práce a naznačuje také její strukturu. Diplomant vychází ze dvou hypotéz: má v úmyslu prokázat, že existuje závislost slohového výkonu žáka na typu výuky; a dále, že existuje závislost slohového výkonu žáka na řečové péči jeho rodičů a MŠ, kterou kdysi navštěvoval.

Autor nejprve vymezuje potřebný teoretický rámec, definuje pro své potřeby řadu pojmů z oblasti komunikace, jazyka a jeho vývoje, či písma; nevynechá ani zásadní vztah

mezi myšlením a řečí; zajímá se o způsoby osvojování jazyka – předkládá zjištěné teorie; velmi podrobně zachycuje periodizaci vývoje dítěte z hlediska vyjadřování. Vzhledem k tomu, že autor cítil potřebu pro další část své práce vymežit podmínky výzkumu a jeho průběh, zařadil před periodizací vývoje (tj. kapitolou, která již spojuje teoretické poznatky s vlastními zjištěními) popis podmínek výzkumu. Autor si zvolil tradiční a alternativní školu, provedl pilotáž a poté vylepšil postupy při získávání potřebných dat. V další části tak již představuje zkoumaný soubor a definitivní postup analýzy žákovských prací.

Diplomant představuje vlastní hodnoticí kritéria, u každého z nich je použita škála, podle níž při rozboru postupuje. Je si vědom vysoké míry subjektivity při použití kvalitativních měřítek, přesto se snaží o maximální objektivitu. Je evidentní, že zvolené přístupy vedou k potvrzení či vyvrácení stanovených hypotéz, bez ohledu na subjektivní ráz v některých momentech provedené analýzy. Je nutné ocenit pečlivost a složitost provedeného rozboru. Autor se dále zabývá činnostmi žáků ve výuce a použitými metodami. Zjištěná data získaná pomocí rozborů jednotlivých prací usouvztažňuje s metodami výuky. Vše pak zachycuje při popisu slohového výkonu ve vztahu k výuce. Snaha o komplexnost zkoumaných jevů vedla diplomanta k využití dotazníkového šetření, které se zaměřuje na dobu před vstupem dětí na základní školu. Pomocí tohoto šetření zjišťuje další vlivy na rozvoj řeči dětí.

Celou práci zakončuje jednak kapitola věnovaná vhodným a nevhodným podnětům na rozvoj dětí a zejména kapitola, v níž diplomant navrhuje aktivity k rozvoji vyjadřování.

Po obsahové stránce je třeba ocenit jak teoretickou přípravu a zpracování těchto poznatků, tak detailně zpracovanou praktickou část, přičemž samotný rozsah a podrobná analýza zkoumaného materiálu je cennou částí diplomové práce.

3. Formální úprava

Forma práce odpovídá co do kvality obsahu práce. Je po všech stránkách velice zdařilá a ojedinělé stylizační nedostatky, či překlapy apod. nijak nesnižují vysokou hodnotu předkládané práce, zejména ve vztahu k jejímu rozsahu.

4. Stručný komentář hodnotitele

Diplomovou práci hodnotím jako velice zdařilou, originálně pojatou, která přináší velmi zajímavá zjištění i originální nápady, v neposlední řadě podněcuje k hlubšímu zamyšlení nad danou problematikou.

Zdůraznit musím také nesmírně houževnatý a samostatný přístup diplomanta ke zpracovávání práce, jeho osobní zaujetí a potřebu vytvořit něco víc „než jen diplomovou práci vedoucí k získání vysokoškolského titulu“. Oceňuji velmi toto zapálení pro věc.

5. Otázky a připomínky doporučené k bližšímu vysvětlení při obhajobě

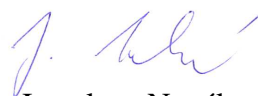
1. Vysvětlíte prosím, jak ovlivní získaná data vaše budoucí působení v pedagogické praxi.

6. Navrhovaná známka: v ý b o r n ě

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Datum: 3. 9. 2018

Podpis:

PhDr. Jaroslava Nováková, Ph.D.
KČJ FPE ZČU